

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 35PP/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014627
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Krivošík
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122014627.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava samosudcom JUDr. Branislavom Krivošíkom v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: F. F., nar. XX.XX.XXXX v F., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Trnave dňa 14.10.2022 podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 os. 1 Trestného zákona súd návrh odsúdeného F. F., nar. XX.XX.XXXX v F., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019, zo dňa 19.09.2019, výkon ktorého bol nariadený uznesením Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019 zo dňa 13.10.2021, zamietá.

odôvodnenie:

1. Dňa 08.09.2022 bol na Okresný súd Trnava doručený návrh obhajcu odsúdeného na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

2. Okresný súd Trnava následne požiadal ústav na výkon trestu odňatia slobody o hodnotenie odsúdeného.

3. Odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019, zo dňa 19.09.2019, výkon ktorého bol nariadený uznesením Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019 zo dňa 13.10.2021, za prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 odsek 2 Trestného zákona, pričom jeho predpokladaný koniec má mať dňa 02.03.2023. Lehota podľa § 66 ods. 1 písmeno a) Trestného zákona uplynula dňa 02.09.2022.

4. Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy, a to návrh odsúdeného, hodnotenie ÚVTOS, skrátený výpis klienta, aktuálny odpis RT, trestný rozkaz Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019 zo dňa 19.09.2019 a uznesenie Okresného súdu Malacky, sp. zn. 1T/73/2019 zo dňa 13.10.2021 o neosvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

5. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 19.06.2022 vyplýva, že odsúdený F. F., nar. XX.XX.XXXX bol dňa 22.03.2022 premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou (ďalej len „ústav“) na výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiele s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného v predchádzajúcom ústave nie je v dostupnej dokumentácii bližšie hodnotené. Počas pobytu v tunajšom ústave je jeho správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje. Odsúdený bol v tunajšom ústave pracovne zaradený v od 29.03.2022 mimo ústav s dohľadom, a však pre zdravotné dôvody bol vyradený. Aktuálne pracovne

zaradený nie je. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na formovanie primeraného správania a hodnotovej orientácie. K trestnej činnosti má kritický postoj. Konštatoval, že odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá. Na základe uvedených skutočností konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporučil jeho podmiennečné prepustenie.

6. Z odpisu registra trestov a pripojených rozhodnutí súdov vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 2-krát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť.

7. Zástupca ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na verejnom zasadnutí uviedol, že v hodnotení odsúdeného neprišlo k žiadnym zmenám a záver hodnotenia zostáva nezmenený.

8. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu poukázal na charakter a závažnosť priestupkových postihov, ktorých sa dopustil v skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, a ktoré nakoniec vyústili k tomu, že mu bola nariadený výkon nepodmiennečného trestu. Z uvedeného mal za to, že v skúšobná doba neodradila odsúdeného od dopúšťania sa protispoločenskej činnosti a navrhol nevyhovieť jeho návrhu.

9. Obhajca odsúdeného na verejnom zasadnutí uviedol, že skutočnosť, ktorá sa uvádza v hodnotení kedy sa dopustil konania pri liečebnom procese, došlo k zlyhaniu osobného charakteru, kedy sa mal dostaviť k lekárovi mal návštevu rodinných príslušníkov, preto to opomenul. Napriek tomu mal za to, že sú splnené podmienky na podmiennečné prepustenie a vyhovie návrhu. V rámci konečného návrhu uviedol, že odsúdený bol priamo konfrontovaný výkonom trestu a vie čo je obmedzenie osobnej slobody a dôjde k jeho náprave.

10. Odsúdený sa na verejnom zasadnutí k návrhu uviedol, že na podanom návrhu trvá a ľutuje všetkého čo spravil. V rámci konečného návrhu požiadal o podmiennečné prepustenie.

11. Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

12. Podľa § 415 ods. 2 Trestného poriadku, o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody osoby odsúdenéj za zločin po výkone jeho polovice súd rozhoduje len na návrh riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva.

13. Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

14. Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

15. Z dikcie citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody za súčasného splnenia 3 podmienok:

- vykonanie zákonom stanovenej doby uloženého trestu,
- odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukazuje polepšenie,
- od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

16. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

17. Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

18. Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správval vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

19. Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

20. Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom na verejnom zasadnutí zistil, že návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je dôvodný.

21. Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, súd konštatuje, že odsúdený už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu odňatia slobody v zmysle § 66 ods. 1 písm. a) Tr. Zákona dňa 02.09.2022.

22. Druhá zákonná (materiálna) podmienka vyžaduje, aby odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu preukázal schopnosť viesť riadny život (t. j. preukázal polepšenie), a to plnením svojich pracovných i mimopracovných úloh, vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu.

23. Na základe záverov vyplývajúcich z hodnotenia odsúdeného ústavom na výkon trestu OS súd dospel k záveru, že vo vzťahu k odsúdenému neboli konštatované žiadne negatívne skutočnosti a poznatky o jeho osobe, ktoré by mali za následok nesplnenie tejto materiálnej podmienky, avšak jeho resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá.

24. U odsúdeného však nie je splnená tretia (materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného na slobode, resp. neexistencia príliš veľkého rizika jeho recidívy. V prípade odsúdeného je podľa názoru súdu riziko recidívy príliš veľké.

25. Odsúdený bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný za rôznorodú trestnú činnosť, pričom z odpisu z registra trestov vyplýva, že v jednom prípade bolo trestné stíhanie zahladené, nakoľko mu bol uložený trest povinnej práce, ktorý vykonal. Odsúdený sa ale dopustil prečinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods.2 Tr. zákona a hoci mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roky s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu 18 mesiacov, výkon tohto trestu mu bol nariadený, keďže v skúšobnej dobe sa neosvedčil, pre opakované závažné protiprávne konanie. Napriek tomu, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním polepšenie, jeho zjavné protiprávne konanie počas pobytu na slobode v čase, kedy sa zjavne výchovný účel podmiennečného trestu odňatia slobody minul účinkom neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúceho odsúdenia nechal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal nielen páchania trestnej činnosti ale ani páchania inej protiprávnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemala vplyv ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody pri podmiennečnom odsúdení. Osoba odsúdeného, nevytvára predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život. Na základe správania odsúdeného na slobode má súd za to, že k právne aprobovanému správaniu je odsúdený motivovaný a vedený len v prostredí ústavu počas výkonu trestu odňatia slobody, keďže odsúdeného nedokázalo nič motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom na slobode, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony. V prípade odsúdeného preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

26. Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

27. Z uvedených dôvodov súd zamietol návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože nespĺňal dôsledne všetky zákonom stanovené podmienky pre také rozhodnutie.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.